

ლელო

1974 წ. იანვარი, ოთხშაბათი, მასი 3 აპ.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ფიზკულტურისა და სპორტის კომიტეტისა და პროფკავშირთა კავშირების საბჭოს ორგანო
ЛЕЛО Орган Комитета по физической культуре и спорту при Совете Министров ГССР и республиканского Совета профсоюзов

გაზეთი გამოდის 1984 წლის 18 აპრილიდან

● კლიპანი, 28 იანვარი. შევეციის ამ გარეუბანში გაიმართა კლასიკური სტილის მოტივადგოთა საერთაშორისო შეხვედრა „კლიპანის თასი“, რომელშიც მონაწილეობდნენ ბულგარეთის, გერმანიის, უფრის, რუმინეთის, სსრ კავშირის, შვეიცარიისა და ჩეხოსლოვაკიის ნაკრები გუნდები. წარმატებით გამოვიდნენ სსრ კავშირის წარმომადგენლები, რომლებმაც 6 პირველი ადგილი (10-დან) მოიპოვეს. საბჭოთა ნაკრებიდან ტურნირის ლაურეატები გახდნენ (წონითი კატეგორიების მიხედვით): ვ. შუმკოვი (კრასნოთარსკი), ვ. შუბკოვი (მინსკი), ფ. მუსტაფინი, ა. კავკაცი (თრევე - მოსკოვი), ოლიმპური ჩემპიონი ვ. ხისამუტდინოვი (მოსკოვის ოლქი) და მსოფლიო ჩემპიონი ნ. ბალმანი (მოსკოვი).

● ლენინგრადი, 28 იანვარი. აქ გაიმართა სიბალღე მსტომელთა საერთაშორისო შეჯიბრება. ქალთა შორის ყველაზე უკეთ იასპარეზა ჩეხოსლოვაკიელმა ვ. ბრადიჩევამ, რომელმაც 179 სმ გადალახა. ვაჟებში უძლიერესი იყო ევროპის ჩემპიონი კ. შაკა — 221 სმ. ოთხმა კაცმა გადალახა 215 სმ. ესენი არიან: ოლიმპური ჩემპიონი ი. ტარმაი, ვ. კაშჩევი (ორივე — ლენინგრადი), ნ. სავინი (გროდნო) და ლ. კნოროვი (ვიტებსკი).

გამოცდილები და ასპარეზობის ჭიდილი

ეთქვა მსოფლიო ჩემპიონატის წინ საბჭოთა გუნდის მზადებაზე.
— ეს ჩემს უფლებებს აღემატება, — გვიასახუბა მან, — მაგრამ ის კი შემიძლია ვთქვა, რომ 1970 წლის მსოფლიო ჩემპიონატში და 1972 წლის ოლიმპიურ თამაშებში მოპოვებული წარმატებები საბჭოთა კავშირის მოთხილამურეებს ძალიან ბევრს გვაძლავს.
წლებადელ მსოფლიო ჩემპიონატში, რომელიც ფაქტობრივად ჩატარდა, შვეიცარიის, ნორვეგიისა და ფინეთის მოთხილამურეები კიდევ უფრო შეუთავარ წინააღმდეგობას გავეწყვეთ. ამაჟამად საბჭოთა ნაკრებში უკვე გამოცდილ მორბენლებთან ერთად არიან შედარებით ახალგაზრდა სპორტსმენები: ვიაჩესლავ როჩევი, სერგეი სველიცი, რაისა სმეტანი და ნინა სელიუჩინა. მგერა, რომ შვეიცარიის ჩემპიონი ვინ ხელცარიელი არ დაბრუნდებიან.
ახლა კი ვიამბობთ, როგორ წარმოიქმნა შეჯიბრება. 5 კმ-ზე მისობის სტარტზე 88 ქალი გამოვიდა. ბრძოლა ემდინა დაძაბული იყო, რომ ყველა მომწიფდებ დისტანცია 20 წუთზე უკეთეს დროში დაამთავრა. ამ შეჯიბრებაში ერთ-ერთ კიდევ დაგვიანება, რომ ჩემპიონს — იფეკელ სპორტის და მსახურებულ ოსტატს გ. კულაკოვს („ტრუდი“) დღემდე ბაღალი არ ჰყავს, თუმცა უკვე 81 წლია. ნაკრების სხვა კანდიდატებმა მას უშედეგაოდ ბრძოლა გაუმართეს. განსაკუთრებით შეუპოვარი იყო დედა 21 წლის სპორტის ოსტატ სმეტანი (სოფლის სპორტსაზოგადოება ნაკრები). ახალგაზრდაობასთან ერთად გამოცდილებამ მანც თავისი გაიტანა: კულაკოვამ საუკეთესო შედეგი აჩვენა, თუმცა სმეტანიმაც დიდი მოწონება დაიმსახურა თავისი ენერჯით, რბენის ტექნიკით და რაც მთავარია, მონდობით.
ნაკრების ხელმძღვანელობა არ შეშფადარა, როცა გუნდში სპორტკელი სელიუჩინაც შეიყვანა. სელიუჩინამ ნდობა ამ შეჯიბრებაშიც გაამართლა: 30 მეტოქე ჩამოიტოვა.
ვაჟთა რბოლა 15 კმ-ზე მოეწყო. ფავორიტებიდან შეჯიბრებაში პირველად არმიელი სპორტის ოსტატი, 20 წლის ნ. ბაუუკოვი ჩაება. 80 წამის შერე სტარტი იმდროს იმეფე თანაგუნდელმა, საერთაშორისო კლასის სპორტის ოსტატმა ვ. დოლგანოვმა, რომელიც ბაუუკოვზე 8 წლით უფროსია. კიდევ ნახევარი წუთის შერე კი სარბიელზე გამოვიდა საერთაშორისო კლასის სპორტის ოსტატის ს. სველიცი („ბურევესტი“) და მალე მათ სხვა ფავორიტებიც მიჰყვნენ.
შუა დისტანციიდან მოვიდა ცნობა, რომ ბაუუკოვს ფ. სიმპოვი („დინამო“) ამ მოწვევით უკვე 10 წამს უგებდა, მაგრამ შერე სპორტის დამსახურებულმა ოსტატმა ი. სკობოვმა („სპარტაკი“) ამავე მოწვევით სიმპოვს 9,6 წამით აქოდა.
ბაუუკოვი ფინიშთან სხვა ფავორიტებზე არე მივიდა, მაგრამ მალე დაბრუნებულ გამოხდნენ. საბოლოოდ ბაუუკოვი ყ ადგილზე გავიდა. ეს ახალგაზრდა სპორტსმენისთვის დიდი წარმატებაა. პირველობა კი, როგორც მოსალოდნელი იყო, სკობოვს დარჩა.
მასპინძლებზე რა იქმის? დასაქალი მათ არაფერი აქვთ, ერთადერთი, ვინც ქვეყნის უდიდეს მოთხილამურეებთან ბრძოლას არ შეუშინდა და სტარტზე

გამოვიდა, თბილისის უნივერსიტეტის სტუდენტი, ქალთა შეჯიბრების ყველაზე ახალგაზრდა მონაწილე, 20 წლის ნ. ბადაშვილი იყო. მას თავი არ დაუშოვავს, მაგრამ მეორე ათეულში მანც ვერ მოხვდა.
რ. მალარბა.
ს უ რ ა თ ე: დისტანციაზეა გ. კულაკოვი.
ტექნიკური შედეგები:
ქალთა რბოლა 5 კმ. გ. კულაკოვა („ტრუდი“) — 16.28,3, რ. სმეტანი (სოფლის სპორტსაზოგადოება ნაკრები) — 16.47,6, ნ. სელიუჩინა („სპარტაკი“) — 17.08,6, ნ. ბალდიჩევა („ტრუდი“) — 17.10,5, ზ. ამოსოვა (შვიარადებული ძალები) — 17.10,0, ა. ოლიუჩინა („ტრუდი“) — 17.12,2, ვაჟები. 15 კმ. ი. სკობოვი („სპარტაკი“) — 47.40,5, ვ. როჩევი („დინამო“) — 47.53,0, ვ. დოლგანოვი (შვიარადებული ძალები) — 47.53,0, ფ. სიმპოვი („დინამო“) — 48.00,8, ნ. ბაუუკოვი (შვიარადებული ძალები) — 48.20,5, ს. სველიცი („ბურევესტი“) — 48.23,5.
გუნდური. სპორტსაზოგადოებები. ქალები. „სპარტაკი“ — 153 ქულა, „ტრუდი“ — 123, „დინამო“ — 83; ვაჟები. „დინამო“ — 134, შვიარადებული ძალები — 109, „ტრუდი“ — 63; რესპუბლიკები, მხარეები, ოლქები და ქალაქები. ქალები. მოსკოვი — 87 ქულა, ლენინგრადი — 80, სვერდლოვსკის ოლქი — 45, ვაჟები. მოსკოვი — 86 ქულა, სვერდლოვსკის ოლქი — 55, კომის ასსრ — 40.

● კლიპანი, 28 იანვარი (ტელეფონით, ჩვენი სპეც. კორ.). დედა საბჭოთა კავშირის უდიდეს მოთხილამურეთა გადამწყვეტი ასპარეზობის დღეც. საქართველოს თანხისა და ფაქტის მსოფლიო ჩემპიონატის საგზურებისთვის ბრძოლაში ჩაება სპორტსაზოგადოებებისა და უწყებების 11, მოკავშირე რესპუბლიკების, მხარეების, ოლქების, ქალაქების 82 გუნდის 80 სპორტსმენი.
სტარტამდე ერთი დღე არე საქართველოს სპორტკომიტეტის ბაზაში შეგვხვდნენ მსოფლიო ჩემპიონს, მოსკოველ სპორტის დამსახურებულ ოსტატ ფ. სიმპოვს და ვთხოვეთ რამდენიმე სიტყვა

ბაპურიანი, 28 იანვარი (ტელეფონით, ჩვენი სპეც. კორ.). დედა საბჭოთა კავშირის უდიდეს მოთხილამურეთა გადამწყვეტი ასპარეზობის დღეც. საქართველოს თანხისა და ფაქტის მსოფლიო ჩემპიონატის საგზურებისთვის ბრძოლაში ჩაება სპორტსაზოგადოებებისა და უწყებების 11, მოკავშირე რესპუბლიკების, მხარეების, ოლქების, ქალაქების 82 გუნდის 80 სპორტსმენი.

სპორტის ოსტატებსაც უნდა ვუსაყვებლო

ბაპურიანი, 28 იანვარი (ტელეფონით, ჩვენი სპეც. კორ.). სპეციალური სლალომის 420-მეტრიან ტრასაზე, სადაც სიბალღეთა სხვაობა 140 მეტრი იყო, მსაჯებმა 80 კარი დადგეს და პირველი ცდაც დაიწყეს.
ამჯერად სარბიელზე ქალები გამოვიდნენ, ოთხდ ბრძოლაში ახლა ვაცოლებით მეტი სპორტსმენი ჩაება, ვიდრე გიგანტურ სლალომში. ძველ შემადგენლობას ბაქურიანის „დინამოს“ სპორტსკოლის რამდენიმე ნორჩი აღსაზრდელიც დაემატა. მოსწავლეები შეგამთავრობონ იყვნენ და მათთვის ოსტატებთან ასპარეზობა ძალიან პირველი სეროზული გამოცდა გამოდგა. უმეტესობამ ეს გამოცდა კარგად ჩააბარა. თანატოლებში ყველას მეტი კოხანაშვილმა აქოდა.
რაც შეეხება „ლელოს“ პრიზისთვის ბრძოლას, აქ ძალები აშკარად უთანაბრო იყო.
სამოთხილამურე ქალთა წლებადელ მომზადებაზე მხოლოდ ამ შეჯიბრების მიხედვით მსჯელობა ძნელია, ვინაიდან ბაქურიანში ბევრი ძლიერი სპორტსმენი არ ჩამოვიდა (ისინი ამაჟამად თავიანთი რესპუბლიკებისა თუ ქალაქების სპარტაკიადებში ასპარეზობენ). მაგრამ მანც დამაფიქრებელია ის ამბავი, რომ სტარტზე გამოსულთა ოსტატობაც ბევრად ჩამოუვარდება საერთაშორისო სტანდარტებს.

დების შედეგი უფრო იყო, ვიდრე გამარჯვებულის ოსტატობისა. სამოთხილამურო სპორტის სპეციალისტებზე დიდი შთაბეჭდილება ვერც მოსყვებულმა სპორტის ოსტატებმა ნ. მერკულოვამ („სპარტაკი“) და გ. სიდოროვამ („სოკოლოვი“) მოახდინეს. მეტს ველოდით საქართველოს გუნდის წევრის, სპორტის ოსტატ ნ. ფალიანისგან („სპარტაკი“). იგი განსაკუთრებით ცუდად პირველ ცდაზე დაეშვა, რის გამოც საბოლოოდ VIII ადგილზე დარჩა. ს. ნასყოდაშვილი და მ. ცარიტოვა (ორივე — „კოლმურენ“) სტარტზე არ გამოცხადდნენ.
საუკეთესო შედეგს ჩვენი სპორტსმენებიდან ისევ თ. კოხანაშვილმა მიაღწია — 1.58.19 (VI ადგილი).
სსრ კავშირის ხალხთა ჯამბორის III სპარტაკიადებზე ჭარი კიდევ საქმოდ დროა, მაგრამ გუნდის ხელმძღვანელობამ დროულად თუ არ იზრუნა გამოვლენილ ნაკლებობათა გამოსწორებისთვის, ქალთა გუნდს ამ დიდ ასპარეზობაში წარმატების არავითარი იმედი არ უნდა მქონდეს.
როგორ წარმოიქმნა შეჯიბრება? პირველი ცდა მულიუკოვამ მოიგო — 57,55 წამი. ლენინგრადელი სპორტის ოსტატობის კანდიდატი ე. შერეგოვა („შრომითი რეზერვები“) მასთან 1,70 წამს აგებდა, ხოლო სიდოროვამ დისტანცია 2,04 წამით გვიან დაამთავრა. მეორე ცდისთვის ტრასა 20 მეტრით მოკლე იყო, კართა რიცხვი — 4-ით ნაკლები. ამიტომ შედეგებიც ვაცილებით უკეთესი აღმოჩნდა. ყველას ახლაც მულიუკოვამ აქოდა (52,20) და გამარჯვებაც საბოლოოდ მას დარჩა — 1.49.87. მერკულოვას 52,55 წამი დასჭირდა, სიდოროვას — 55,99. საპრიზო ადგილის ერთ-ერთ მთა-

ვარ პრეტენდენტს შერეგოვას თხილამურმა უმეტესად და სპორტსმენი შეჯიბრებას გამოეთიშა. მთავარი მეტოქის ამ მარცხის წყალობით სიდოროვამ II ადგილი დაიკავა (1.52.51), ხოლო მერკულოვამ — III (1.58.07).
ამით დამთავრდა სამოთხილამურეთა საქვეშრომთა თასის გათამაშების მორიგი ეტაპის შეჯიბრება „ლელოს“ პრიზზე.
მ. ბალაშვილი.

ვარ პრეტენდენტს შერეგოვას თხილამურმა უმეტესად და სპორტსმენი შეჯიბრებას გამოეთიშა. მთავარი მეტოქის ამ მარცხის წყალობით სიდოროვამ II ადგილი დაიკავა (1.52.51), ხოლო მერკულოვამ — III (1.58.07).
ამით დამთავრდა სამოთხილამურეთა საქვეშრომთა თასის გათამაშების მორიგი ეტაპის შეჯიბრება „ლელოს“ პრიზზე.
მ. ბალაშვილი.

საკვეშირო თახის გათამაშების ამ ეტაპზე მოასპარევე ქალთაგან ტექნიკური მომზადებით არც ერთი არ გამოირჩეოდა. ბელორეტ-ქელ სპორტის ოსტატ ნ. მულიუკოვასაც („სპარტაკი“) კი, რომელმაც „ლელოს“ ორივე პრიზი დაისაკუთრა, აშკარად ეტყობოდა გაუბედობა. მართალია, მულიუკოვამ გიგანტურ სლალომშიც გაიმარჯვა და სპეციალურშიც, მაგრამ ეს მეტოქეთა უხეირო მომზადების შედეგი უფრო იყო, ვიდრე გამარჯვებულის ოსტატობისა.

მინი-უახსუხის დიდი ნაბიჯები

მოსკოვის სპორტის სასახლეში დამთავრდა დედაქალაქის ოსტატ ფუნქციონირების 4 გუნდის ტურნირის მინი-ფუნქციონირების. გათამაშების დასაწყისით დღეს, 28 იანვარს, ცსკა-მ მოუვო „სოლომონის“ ანგარიშით 2:1, ხოლო „სპარტაკი“ — „ტორპედოს“ — 5:0, რის შემდეგ სპარტაკელებს და ბრძოლებს დაურთოვეთ ქულათა თანაბარი რაოდენობა — 4-4. გატანლი და მიღებული ბურთების უკეთესი სხვაობით I ადგილი და მასთან ერთად პრინციპილად სვლა „სპარტაკი“.

ესაა განვლილი შეჯიბრების ტექნიკური მხარე, მაგრამ უფრო საინტერესოა ის, რომ მინი-ფუნქციონირების, როგორც წინასახსუხონ მხადების ერთ-ერთმა ეფექტურმა საშუალებამ და დამოუკიდებელი სახის შეჯიბრებამ, დიდი პოპულარობა და ინტერესი გამოიწვია მთავრებულთა შორის. ფუნქციონირების შემდეგ შედეგები იქნება, თუ მოვიყვანთ ასეთ ციფრებს: უმაღლესი ლიგის გუნდების საკავშირო ჩემპიონატის კალენდარულ მატჩებს მოსკოვის ლუნიციის სტადიონზე შოჯერი 2-3 ათასი მაყურებელი თუ ესწრება, განვლილი მინი-ფუნქციონირების ტურნირზე კი სპორტის სასახლის ტრიბუნები სამივე დღეს სავსე იყო მაყურებლებით — 12 ათასი. მიღებებს იტყებდნენ.

ცხადია, მინი-ფუნქციონირების დიდი ასპარეზი ულის. სსრ კავშირის სპორტკომიტეტის ფუნქციონირების სამმართველომ სპეციალურად ამ ტურნირზე მინი-ფუნქციონირების სპორტის სასახლეების დიფექტორები, სადაც არის უმაღლესი და პირველი ლიგების ოსტატთა გუნდები. არის მოსაზრება ანალოგიური ტურნირები მოეწყოს სხვადასხვა ქალაქში, ამასთან, მოწყველი იქნან უცხოური გუნდებიც. არის ასეთი მოსაზრებაც: მოსკოვის გარდა ჩატარდეს დიდი ტურნირები უკრაინაში, ამიერკავკასიაში, შუა აზიაში, შემდეგ კი გამარჯვებულმა გაითამაშონ საკავშირო მინი-ფუნქციონირების პრიზი.
იმედია, ჩვენ არ დავრჩებით ამ საინტერესო ობიექტის მიღმა და თბილისის სპორტის სასახლეშიც მოვაწყობთ ტურნირის მინი-ფუნქციონირების, მით უმეტეს, რომ საამისო გამოცდილება ბავშვთა გუნდებს შორის უკვე გვაქვს.

ს უ რ ა თ ე: მოსკოვის ტურნირის მომენტი. თამაშობენ ცსკა და „ტორპედო“.
ა. კანაშვილის ფოტო, („ივესტია“).

აპაღმეიკოს არჩილ ცაგარლის დაბადებიდან 60 წლისთავის გავლა

მეცნიერი და სპორტსმენი

ამ აღმანიან, დიანაც სახელობევილსა და ღვაწლმოსილს სამეცნიერო სარბიელზე, მთელი საქათა ქვეყანა იცნობს. აკადემიკოს არჩილ ცაგარელს თავისი შინაარსიანი ცხოვრებისა და მოღვაწეობის მაძიებელნი დანაშაურობი, გაბრუნვება და შეუქმნი, რომ გეოლოგთა რამდენიმე თაობას ეყოფა.

მაგრამ შეიძლება ბევრმა არ იცოდეს, რომ აკადემიკოს არჩილ ცაგარელს დიდი დამსახურება მიუძღვის ქართული კრივის განვითარებაში. მატონმა არჩილმა თავისი ახალგაზრდაობის საუკეთესო წლები რინგს დაუკავშირა და ეს ამბავი არასოდეს სანახებლად არ დარჩენი.

აი, რა იქნება აკადემიკოს ცაგარელთან შეხვედრას, რომელიც ამ დღეებში თბი-

ლისის უნივერსიტეტის სპორტდარბაზში მოეწყო „პირველი სისარული რიხეზე“ არჩილ ცაგარელის იგონი 1929 წელს, როცა იგი მსოფლიო შეხვედრაში დაამარცხა ნიკოლოზ პოლოცოვი და თბილისის ჩემპიონი გახდა.

1930 წელს საქართველოს სპორტის განვითარების მიზნით დაარსდა სპორტის განყოფილება, რომელშიც არჩილ ცაგარელი იყო ერთ-ერთი დაარსებელი. იგი ფურცელადე-სიან, ვართახიძე, ჭიჭინაძესთან, ბუჩ-ოლისთან, ჯანაშიასთან და კოვალიძესთან ერთად საქართველოს ნაკრების სახელს იტაცა.

1930 წელს თბილისში

გაიმართა ინგლისის, დანიის, შვეიცარიის და სპორტის მოკრივეთა ინტერნაციონალური შეხვედრა. უმატეს წინაშე რესპუბლიკის სპორტულ ღირსებას არჩილ ცაგარელი იცავდა. დაძაბული შეხვედრები ჰართველ მოკრივეთა გამარჯვებით დამთავრდა — 8:6.

1932 წელს თბილისში ჩასულია ინგლისის სპორტული დელეგაცია, რომლის შემადგენლობაშიც ფეხბურთელები, მძლეობები და მოკრივეები იყვნენ. ამ ამხანაგურ შეხვედრაში თბილისელი მოკრივეებიდან მონაწილეობდნენ არჩილ ცაგარელი, ანდრო პაპიანი, ალექსანდრე ბაქრაძე. სამივე ბრწყინვალედ იასპარეზა და ტურნირი ქართველ მოკრივეთა გამარჯვებით დამთავრდა.

არჩილ ცაგარელი იმ მო-

მენტშიც მსოფლიო ფიზიკური სიძლიერით აღწევდნენ გამარჯვებას. სხარტი და გონებასახვილური გადაწყვეტილებები, თავდაცვიდან შეტევაზე უცვარი გადასვლა, რთული ტექნიკურად დახვეწილი ილერები და გადამწყვეტი დარტყმები, გაქცაურ შემართებაზე აგებული ბიძოლა, — აი, რით გამოირჩეოდა არჩილ ცაგარელი.

დიდმა მეცნიერულმა და საზოგადოებრივმა მუშაობამ აიძულა ა. ცაგარელი რინგის წასულიყო, მაგრამ დღემდე კრივის ერთ-ერთი დარჩა.

არჩილ ცაგარელი ჩვენი რესპუბლიკის კრივის ფედერაციის პრეზიდიუმის უცვლელი წევრი, ასევე ფედერაციის კრივის პრეზიდიუმისა და აგიტაციის სექციის თავმჯდომარეა.

როგორც შევადგო, ღვაწლმოსილ მეცნიერს შთაბ-

გონებელი სპორტული მიზნებისა და სპორტული კრივის ისტორიის გერც ერთი მეცნიერის გვერდს ვერ აუვლის.

ჩვენი ნაამბობი სრულყოფილი არ იქნება, თუ რამდენიმე ათეული წლით უკან არ დავიხვეთ და არ გავისინებთ ერთ საყურადღებო ამბავს: არჩილ ცაგარელს გეოლოგის კეთილშობილური პროფესია კრივის დარბაზში აურჩევია. საქმე ისაა, რომ მოწაფეობაში, როცა არჩილი სერიოზულად დაინტერესდა კრივით, ამ დარბაზში სავარაუდოდ თურმე გეოლოგი სტუდენტები დადიოდნენ. სკოლის დათმავების შემდეგ, როცა საქმე მოხალისე პროფესიის არჩევას ეხებოდა, უფროსი მეგობრების შიამაძეთი არჩილიც გეოლოგიის ფაკულტეტზე შესულა.

დაბადებიდან 60 წლის-

თავთან დაკავშირებით ა. ცაგარელი დაკვირვდა საქართველოს მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ფიზკულტურისა და სპორტის კომიტეტის საბატო სივრცით კარტული კრივის განვითარებაში დიდი დამსახურებისთვის მისი ვფარი შეტანილია საქართველოს სპორტის კომიტეტის საბატო წიგნში.

ქვემოთ ვაქვეყნებთ ა. ცაგარლის წერილს „კრივი რაინდთა სპორტია“.

სპორტის არც ერთ სახეობას არა

პყავს იმდენი მოწინააღმდეგე, რამდენიც კრივის. თუ აქტიური წინააღმდეგობა არც ისე მშობი, პასიური საკმაოდ გავრცელებულია. ამიტომ „შინაური აგტიაციის“ შედეგად (განსაკუთრებით საქართველოში, სადაც წარსულში საბჭოთა კავშირის არა ერთი უმძიმესი აღზრდილია), ახალგაზრდობა თითქმის არ ეტანება კრივს.

მოწინააღმდეგეთა მთავარი არგუმენტი ისაა, რომ თითქმის კრივიში სპორტული ტრავმები, რას ემყარება და რამდენად გამართლებულია ასეთი შეხედულება? ამ შეხედულების უმთავრესი საფუძველია ჩვენს ქურნალ-გაზეთებსა და კინოსურათებში ნანახ-წაიკითხული პროფესიული კრივის შესახებ.

გამიტალსტურ ქვეყნებში გავრცელებული პროფესიული კრივი მართლაც ძლიერ მავნე და საშიში ჯანმრთელობისთვის. მაგრამ წინასწარ უნდა ითქვას, რომ ამ მთავარი კრივის განვითარების მიყვარულთა კრივის ახალ-საბჭოთადად გაუმართლებელი გასლავთ. ჩვენს წორად ამის დასაბუთებას ვისახავთ მისხანად.

დავიწყებ ტრავმატიზმით. საშიში ტრავმები მხოლოდ მაშინაა მოსალოდნელი, როცა სარბიელზე ერთმანეთს ხვედნიან ძლიერ განსხვავებული ძალის მოკრივეები. რა თქმა უნდა, ასეთი უპასუხისმგებლობის წინააღმდეგ მართლაც საჭიროა ბრძოლა. მოყვარულთა კრივის წესდებები ყველა ქვეყანაში ძლიერ ხელდას ტრავმატიზმის შესაძლებლობას, ჩვენში კი — განსაკუთრებით.

საბჭოთა ქვეყანაში ამჟამად მოქმედი წესდების თანახმად, მოკრივეები დაყოფილი არიან ოთხ ასაკობრივ ჯგუფად (ჭაბუკთა ორი ჯგუფი — 15-16, და 17-18 წლის მოკრივეები, 19-20 წლის სპორტსმენები, ბოლოს — 21 წლისა და უფრო მაღალი ასაკისანი). მოკრივეები იყოფიან წონითს კატეგორიებად. ჭაბუკებისთვის დაწესებულია 12, ხოლო ახალგაზრდული და უფრო მაღალი ასაკის მოკრივეთათვის — 11 წონა. ამასთან, გამოცდილების მიხედვით, მოკრივეებისთვის დაწესებულია თანრეგები: 111, 11, 1, ოსტატობის კანდიდატობა და ოსტატობა. ყოველი მოკრივე იკრიბება მსოფლიო თავისი

კრივი რაინდთა სპორტია!

ასაკის, თავისი წონისა და თანრეგის მოკრივეს.

ასეთი ზუსტი და მკაცრი რეგლამენტაციის მიზანია მეტოქეთა ძალების მაქსიმალური გათანაბრება. თუ ბრძოლის დროს რომელიმე მოკრივის აშკარა უპირატესობა გამოვლინდა, მსაკი გადღებულა ბრძოლა შეაჩეროს. ცხადია, ასეთ პირობებში ტრავმატიზმი უადრესად შეზღუდული გასლავთ. ამ მხრივ წესდება ითვალისწინებს კიდევ ბევრ წერილობასაც, რომლებზეც საგან-სუიო წერილში ლაპარაკის საშუალება არა გვაქვს.

ამრიგად, კრივის ტრავმატიზმზე არსებული შეხედულება მეტისმეტად გადაჭარბებულია. ტრავმების სისშირის მხრივ ბევრი ისეთი სახეობა, რომელიც საყოველთაო მოწონებით სარგებლობს (სათნილაშურ სპორტი, ციგურთობა, ფეხბურთი, ჭიდაობა, ველო- და მოტოსპორტი და სხვ.), კრივის უსწრებს კიდევ. მიუხედავად ამისა, ახრადაც არავის მოუვა, ცდი რამ თქვას ამ სახეობებზე. მოტოსპორტმა კრივი გამორიცხულია. წარმოიდეგა მსოფლიო ნოკაუტს, მაგრამ ნოკაუტი, თუ სარბიელზე თანაბარი ძალის მოკრივეები არიან, ძალიან იშვიათია. ამას გარდა, ჩვეულებრივ, ნოკაუტს მძიმე შედეგი არ მოსდევს და იგი ნაკლებ საშიშია, ვიდრე, ვთქვათ, ველოსიპეტიდან ჩამოვარდნისას თავის არის დაზიანება.

ისე ნუ გამოვიგებთ, თითქმის ამით სპორტის სხვა სახეობათა მიმდევრებს ვამინებდუ. სპორტსმენს უნდა ასთოდეს, რომ ტრავმებისგან დასლვევის ყველაზე ეფექტური გზა სპორტული ტექნიკის სრულყოფილად დაუფლებაა.

ახლა ვნახთ, რა ღირსებები აქვს კრივის სპორტული და ფიზიკური აღზრდის თვალსაზრისით. მოკრივის საწერითელი კომპლექსი შეიცავს ისეთ ვარჯიშებს, რომლებიც თანაბრად ავითარებენ მთელ სხეულს: კუნთებს, ფილტვებს, გულ-სისხლძარღვთა სისტემას. სისხლის მიწვევის სისტემის

დატვირთვის მხრივ კრივის მსოფლიო ცურვა და ჭიდაობა თუ გასტლდევა.

მოზარდმა კრივი ვარჯიში შეიძლება დაიწყოს მსოფლიო ექიმის ნება-რთვით. მაგრამ ამაში არაფერია შესაფუთებელი, სამედიცინო კონტრული საკლებულია ყველა სპორტსმენისთვის, რაც წესდებითაცაა გათვალისწინებული. აქედან გამომდინარე, კრივი უზრუნველყოფს აღმანიან სხეულის სასიცოცხლო ფიზიოლოგიური სისტემების განვითარებას, ესაა სპორტის დანიშნულება და კრივი ამ დანიშნულებას, წმინდა ფიზიკური აღზრდის თვალსაზრისით, საგვებით უკმაშებს.

მაგრამ კრივის აქვს ერთი იქნებ უფრო დიდი ღირსება, რომელიც, ჩვენი აზრით, ასე მევეთრად გამოხატული სპორტის არც ერთ სხვა სახეობაში არ არის. დარტყმა და მისგან თავდაცვა წამის მიათედში ხდება. ახლა წარმოვიდგინეთ რთული კომბინაციური ბრძოლა დარტყმების სერიებით და გასაგებია გასდება, რომ მოკრივეს უნდა წამის მეათედში სრულიად მოულოდნელი გადაწყვეტილების მიღება. გასაგებია, რომ კარგი მოკრივე მსოფლიო მას შეიძლება ეწოდოს, ვისაც აქვს არა მარტო მაგარი კუნთები და უსაკლო სუნთქვა, არამედ სწრაფი მოსაზრების უნარიც. კრივი ავითარებს ამ უნარსაც, ავითარებს უსწრაფეს რეაქციას, თვალსაზრის, დისტანციის გომბობას. გადაუჭარბებლად შეიძლება ითქვას, რომ კრივი საუკეთესო ვარჯიშია ცენტრალური ნერვული სისტემისთვისაც.

კრივის ღირსებები ამით როდი ამოიწურება. ვინაიდან ამ სახეობაში ბრძოლა ინდივიდუალურია, აღმანიან ეგვევა თავისი ძალების გეოლოგიურად გამოყენებას, საკუთარ თავზე დაყრდნობას. ეს ავითარებს რწმენას, საკუთარი ძალის რწმენას, ამავე დროს — მეტოქის პატივისცემას, მოწინააღმდეგეთა შორის რაინდულ დამოკიდებულებას. ესე იგი კრივი სპორტსმენს მორალურადაც აწრთობს. ნამდვილი მოკრივე მუდამ თავდაპირულია, მოუფიქრებლად არაფერს გააკე-

თებს. ეს თვისება მას რინგის გარეთაც მიჰყვება. შემთხვევითი როდია, რომ სულბიგნები, როგორც წესი, მოკრივეებში თითქმის არ გვეხვებიან.

და ბოლოს, კრივის სასარგებლოდ ლაპარაკის კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი გარემოებაა. ზემოთ თქმულიდან ნათელია, რომ კრივი სპორტსმენის ორგანიზმს სერიოზულ მოთხოვნებს უყენებს. ამას უნდა დაემატოს ისიც, რომ კრივის სპორტული ტექნიკა არაჩვეულებრივად რთულია. კრივი ცვატყება კი არ არის, არამედ რთული ხელოვნება. როგორც ინგლისელი ამბობენ, „ესაა თავდაცვის კეთილშობილური ხელოვნება“, რომელიც დროთა განმავლობაში არაჩვეულებრივად დაიხვეწა.

ამ რთული ტექნიკის ათვისება არც ისე იოლია. გადაჭრით უნდა ითქვას, რომ, ვისაც შრომა არ უყვარს, ირან კრივზე არც უნდა იფიქროს. კრივი დასტატებისთვის მარტო ფიზიკური წყრონა არ კმარა. ამის სჭირდება მრავალფეროვანი ტექნიკის ათვისება-დასვეწა და სრულყოფა, ნებისყოფის განმტკიცება, გარკვეული რეჟიმის დაცვა — ძილის, კვების, დასვენების მხრივ. მოკრივე უნდა იცოდეს, რომ თამაშო და ღვიწი სპორტის მტერია.

ეს ყველაფერი უცებ არ გავლდება, ამიტომ, რაც უფრო ადრე წავახალისებთ მოზარდს კრივი საგარეოში, მით უფრო კარგ შედეგებს მივიღებთ.

მოზარდი ნაადრევად არ შეეწვევა თამაშს და ღვინოს, თანაც დროუ-

ლად შეიგნებს რეჟიმის კეთილყოფელ გავლენას და მიყვება სიძილეების დაძლევის, თვითდაცობისას.

ორიღე სიტყვა მინდა ვთქვა სპორტისა და სწავლის ურთიერთგავლენაზე. ბევრი ფიქრობს, რომ სპორტი ხელს უშლის სწავლას. ეს არ არის სწორი. თუ ზოგიერთი სტუდენტი სპორტსმენი ცუდად სწავლობს, აქ დამანაშავე არა სპორტი, არამედ სპორტსმენის მთელი აღზრდაა. თუ სპორტსმენს დროულად არ ჩაუნერგეს სწავლის სურვილი, ახალგაზრდა ვერასოდეს ვერ იგრძნობს სწავლით მიღებულ სიამოვნებას, ხოლო სპორტი მისთვის ცუდი სწავლის გამართლებად იქცევა. მე საკმაოდ დიდი გამოცდილება მაქვს უმაღლეს სასწავლებელში მუშაობისა და ვცი, რომ ბევრი გამორჩენილი სპორტსმენი შესანიშნავად სწავლობს და შემდეგ ასევე შესანიშნავად მუშაობს თავისი პროფესიით. თუ უმრავლესობისთვის ეს შესაძლებელია, რატომ უნდა იყოს უმცარტობისთვის შეუძლებელი? შემოიღია ყოფილ სპორტსმენთა რიცხვიდან დაგასაბელო არა ერთი და ორი მეცნიერებთა კანდიდატი, დოქტორი, პროფესორი. კრივის მოწინააღმდეგეთა საყურადღებოდ უნდა ვთქვა, რომ მოკრივეები ამ მხრივ საპატიო ადგილზე არიან.

მაშ ასე, ნუ დაუშლით ჭაბუკებს კრივი, სპორტის რაინდულ სახეობაში ვარჯიში!

ბ. ცაგარელი,
აკადემიკოსი,
კრივის რესპუბლიკური ფედერაციის პრეზიდიუმის წევრი.

მსოფლიო ჩემპიონები

ქალოსნობა 1974 წლის 80 იანვრისთვის

წონითი კატ.	შედეგი	ძალოსანი და ქვეყანა	დაწყარების წელი
ატატი			
უმწატესი	105,5	ბ. სომიკოსი (იაპონია)	1978
მწატე	117,5	ბ. მიკი (იაპონია)	1978
ქვემსუბუქი	125,5	ი. იონოუა მიიპა (იაპონია)	1969
მსუბუქი	137,5	ბ. ბანანოსანი (პოლონეთი)	1971
ქვესაშუალო	150,5	ლ. იანსანი (ნორვეგია)	1978
საშუალო	161,5	ბ. რიშენკოვი (სსრ კავშირი)	1978
ქვემძიმე	170	დ. რიშენკოვი (სსრ კავშირი)	1978
ძიმე	177,5	ბ. პარკუშინი (სსრ კავშირი)	1978
ზემძიმე	185	ბ. ლაპუნანანი (ფინეთი)	1974

ატატი			
წონითი კატ.	შედეგი	ძალოსანი და ქვეყანა	დაწყარების წელი
უმწატესი	140	ბ. ნანირი (ირანი)	1978
მწატე	151	ბ. ნანირი (ირანი)	1966
ქვემსუბუქი	158,5	ი. გოლუბკოვი (სსრ კავშირი)	1978
მსუბუქი	177,5	ბ. პირენკოვი (სსრ კავშირი)	1972
ქვესაშუალო	190	ბ. კოლპინი (ბულგარეთი)	1978
საშუალო	201,5	ბ. რიშენკოვი (სსრ კავშირი)	1978
ქვემძიმე	213,5	დ. რიშენკოვი (სსრ კავშირი)	1978
ძიმე	224	ბ. პარკუშინი (სსრ კავშირი)	1978
ზემძიმე	240	ბ. ალექსანდრი (სსრ კავშირი)	1978

ორპილი			
წონითი კატ.	შედეგი	ძალოსანი და ქვეყანა	დაწყარების წელი
უმწატესი	240	ბ. ნანირი (ირანი)	1978
მწატე	257,5	ბ. პირენკოვი (ბულგარეთი)	1978
ქვემსუბუქი	277,5	ი. იონოუა მიიპა (იაპონია)	1969
მსუბუქი	312,5	ბ. პირენკოვი (სსრ კავშირი)	1972
ქვესაშუალო	337,5	ბ. კოლპინი (ბულგარეთი)	1978
საშუალო	357,5	ბ. რიშენკოვი (სსრ კავშირი)	1978
ქვემძიმე	380	დ. რიშენკოვი (სსრ კავშირი)	1978
ძიმე	400	ბ. პარკუშინი (სსრ კავშირი)	1978
ზემძიმე	417,5	ბ. ალექსანდრი (სსრ კავშირი)	1978

კუზნისის საქარბნო, ხარაიონო და საქალაქო სპორტკლავების სტარტებზე ზამთრის სახეობათა მშენ ათასი მოყვარული გამოვიდა. უძლიერებს ხაოლქო სპორტკლავის ფინალურ შეგებრებაში მონაწილეობის უფლება ეძლევათ. სურათზე: გ. ჩუკლოვი (№ 4) ფინიშთან. ვ. კლოუვის ფოტო. (საკლეი).

საჭირო საუბრები

გვესაუბრებიან
მწვრთნელები

ჩვენს საუბრებში მწვრთნელებსა და სპორტში, ისევე როგორც საზოგადოებრივი მოღვაწეობის ნებისმიერ სფეროში, ინფორმაციის ნაკადი დღით დღე იზრდება. ამ გარემოების გათვალისწინებულმა წინააღმდეგობა და აღინაშნა და, აქედან გამომდინარე, ტემპის დაკარგვას საერთაშორისო კლასის ოსტატთა მომზადებაში. ცოდნის დაგროვების პროცესი მუდმივად და სისტემატურ ყურადღებას მოითხოვს. მწვრთნელ-მედიკოსთვის თეორია და პრაქტიკა განუყოფელია თუნდაც იმიტომ, რომ სპორტსმენის ჩამოყალიბების მრავალწლიანი გზა მრავალუბოიანი ამოცანაა.

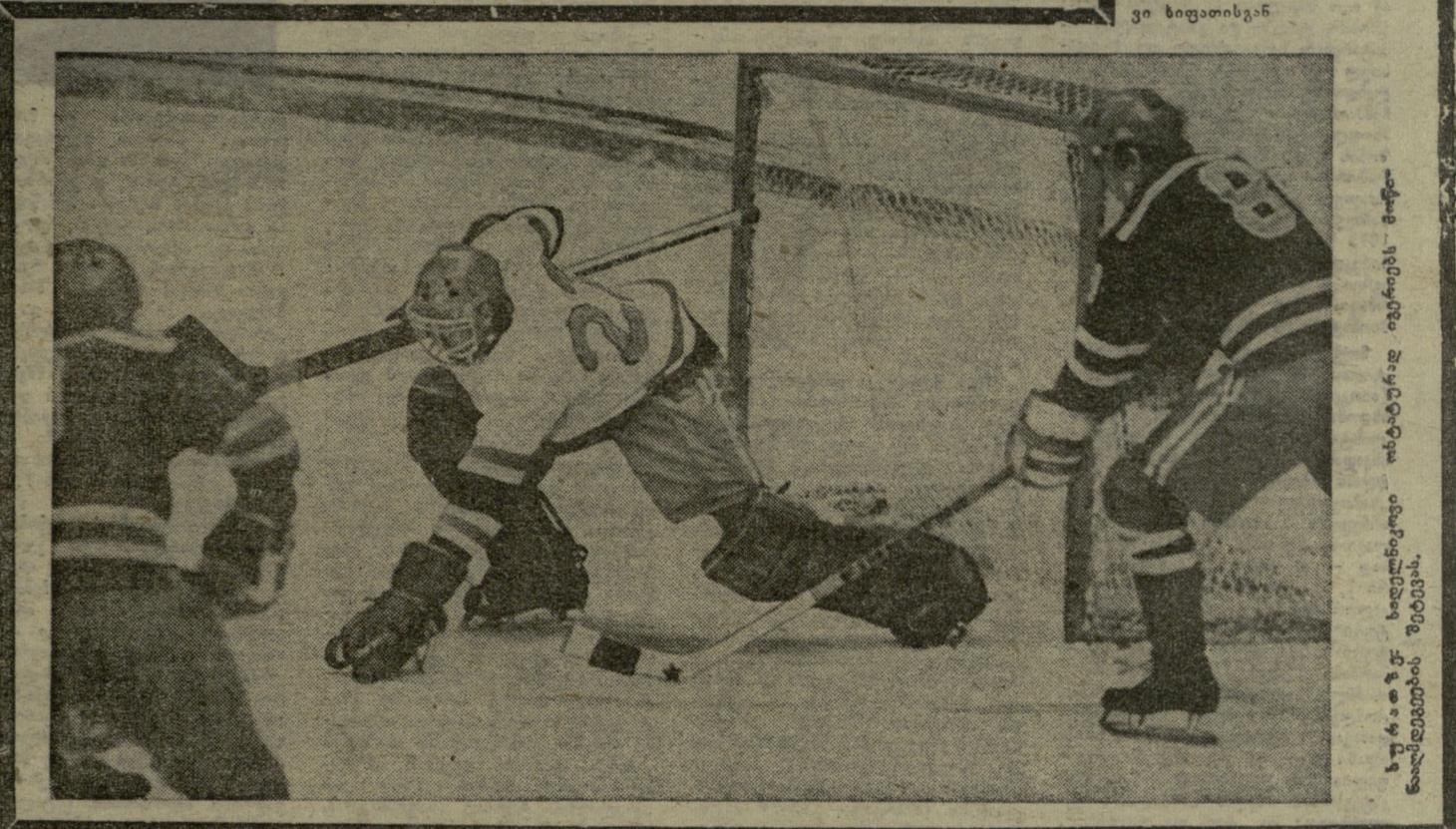
სკალა თითქოს თავს აღეწებს ორ წონაში მუშაობის პროცესს. პირველი წონა დიდ სპორტში მუშაობა, მეორე კი — რეზერვების მზადება. საკონტროლო ცხრილები და რუკები მწვრთნელებს ჯერ კიდევ 1972 წელს დაურიგდით ფოტოსურათების სახით. 1973 წლის განმავლობაში ავტორმა გარკვეული შრომა გასწია მაღალი თანხის სპორტსმენთა (პირველთაირი-გოსნებრიან საერთაშორისო კლასის სპორტის ოსტატებამდე) სხვადასხვა ტესტის შედეგების ანკეტების შედეგებისთვის. ახლა ეს სამუ-

შაო დამამთავრებელ სტადიაშია, მაგრამ წინასწარი შედეგები საფუძველს გვაძლევს ვიგარადლო, რომ იგი გარკვეულ რაოდენობაში შეასრულებს სპორტულ პრაქტიკაში, თუ გაითვალისწინებთ, რომ მოცემული მეთოდის გამოყენება სპორტის ბევრ სახეობაში შეიძლება. 1973 წელს ტარდება დიდი სპორტული ფორუმი — სსრ კავშირის ხალხთა სპორტაკადემია. ამ ასპარეზობისთვის ჩვენი სპორტსმენების მომზადებაში დიდი მნიშვნელობა ენიჭება მწვრთნელების პროფესიულ ოსტატობას და კოლექტივიზაციას.

ქართული მძლეოსნობის შემდგომ განვითარებაში დიდი როლი ეკისრება არა მარტო სპორტსმენებს, არამედ მათს აღმზრდელებსაც. ამიტომ ჩვენ ყველა ორგანიზაციის მძლეოსნთა მწვრთნელებს მოვუწოდებთ, აქტიური მონაწილეობა მიიღონ ამ თავისებურ და ძალიან საჭირო საუბრებში.

3. ლაზუნსკი,
მძლეოსნობის უმაღლესი სპორტული ოსტატობის რეპუბლიკური სკოლის უფროსი მეთოდისტი, მწვრთნელი.

სპორტის
სპორტის განვითარებაში მძლეოსნობის მნიშვნელობა დღით დღე იზრდება. ამიტომ ჩვენ ყველა ორგანიზაციის მძლეოსნთა მწვრთნელებს მოვუწოდებთ, აქტიური მონაწილეობა მიიღონ ამ თავისებურ და ძალიან საჭირო საუბრებში.

პრეტენდენტთა მატჩები

სპასკი — ბირნი 2:0
სან-სპასკი. ერთდღიანი შეხვედრის შემდეგ სპასკი — ბირნის მატჩში VI პარტიით ბრძოლა განახლდა. მეტოქეებმა სიცილიური დაკავშირება შექმნეს. სპასკიმ უარი თქვა იერიშზე, ეტლები გაცვალა და მცირე პოზიციურ უპირატესობას დასწავლა. ბირნი პიიკის შეწირვით გაააქტიურა თავისი ფიგურები. 42-ე სვლაზე პარტია გადაიდო.

მასტა (აშშ) გუშინწინ აქ დამთავრდა მატჩის VI პარტია, რომელიც კორნოლისთვის მიძვე პოზიციური იყო გადაღებული. თავისი განახლების გამოიყვანა, რომ შეეცა ცუდი სვლა ჩაეყვანა. შედეგები პაიკის გამოყენება დიდად გასწავლა. ამიტომ კორნოლი მეტოქეს ყაიში შესთავაზა, მაგრამ შეეცა წინადადება არ მიიღო. შედეგომ ბრძოლაში კორნოლიმ სულ იგდო

ინიციტივა. შეეცა დასავება ითხოვა. საბჭოთა დიდოსტატმა უარით უპასუხა. 63-ე სვლაზე კორნოლიმ გაიმარჯვა.
პარტიის შემდეგ კორნოლიმ თქვა: „ბრძოლა თავიდანვე ძალიან დამაბუღელი იყო. ორივენი რამდენიმეჯერ შეველი. ბოლოს უპირატესობა შეეცა მიიპოვა და პაიკი მოიგო, მაგრამ მერე სიფხისლე ვერ გამოიჩინა. ყაიში მან იმ დროს შემოთავაზა, როცა ფიგურას აგებდა“.

PRZEGLĄD SPORTOWY **SPORT** SPORTSKE NOVOSTI **Wielkopolski sportowiec** **Спортивный курьер**

„არაბიტარ ცაიბუნის“ ანკეტი
3ენის გაზეთ „არაბიტარ ცაიბუნის“ ანკეტით, ევროპის ფეხბურთელთა ნაკრები გუნდების უძლიერესი ათეული დღისთვის ასეთია: 1. იტალია, 2. იუგოსლავია, 3. პოლონეთი, 4. გერმ. 5. პოლონდია, 6. ინგლისი, 7. ბელგია, 8. შვეიცია, 9. ბულგარეთი, 10. მოტლანდია.

„იგი დი სტეფანოს ნამდვილი მეგობარია“ — წერენ არგენტინელი ეურნალისტები. მომავალ მსოფლიო ჩემპიონატში არგენტინელებს ბრინდიზის დიდი იმედი აქვთ.

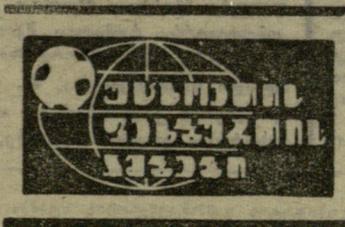
გაიანაზაუარის ახალი კონტრაქტი
ფრანს შეეცაბაუერი, მრავალრიცხოვანი მიწვევების მიუხედავად, კვლავ მიუხედავნი „ბაიენის“ ერთგული რჩება.
ამ დღეებში მან ახალ ბელგეკრულეების მოაწერა ხელი „ბაიერნთან“, უფრო სწორად, ძველი ბელგეკრულეა გაიანაზა 1979 წლის დისასრულიდევ.

შველინგარი — ბალეკომენტატორი
შველინგარის ნაკრების ყოფილმა მწვრთნელმა, „მოლანის“ მთავარმა მწვრთნელმა სანტერესო წინადადება მიიღო დასავლეთ გერმანიის ტელევიზიისგან. მის სთხოვებს მსოფლიო ჩემპიონატის დროს ტელეკომენტატორი იყოს.
შველინგარმა განაცხადა, რომ სიამოვნებით დათანხმდება ამ წინადადებაზე.

ოკბინისტური ინტარკვი
სულ ასობან ურუგვაის ნაკრების მთავარი მწვრთნელად დანიშნულმა რ. პორტამ განაცხადა, ეს ნიღბა უდიდეს კმაყოფილებას მანიჭებს. „მე მთავარწვე მწვრთნელს, როგორც მწვრთნელმა და როგორც... ფეხბურთის ფანტიკოსმა“ — თქვა პორტამ.
შემდეგ, როგორც ეს ახალ დანიშნულ მწვრთნელს შეგვხვების, პორტამ გააქვთა ობტინისტური განცხადება, რომ ბულგარეთს, პოლონდისას და შვეციას ჩინებულნი გუნდები ჰყავს, მაგრამ ისინი მანც ვერ მოგვინ ურუგვაის ნაკრებთან.

საერთაშორისო ტურნირი მიუკოლცუი
მიუკო ფეხბურთელთა საინტერესო საერთაშორისო ტურნირი დასურულ შენობაში. შეეცაბება 3 ნაწილისგან შედგება: თამაშობენ ვეტერანები, 12-13 წლის ყმაყვილები და... გოგონები.

ორდანი — ბრინდიზის
კრანინის მთავრობამ ამასწინათ ორდენით დააჯილდოვა გამოჩენილი ფეხბურთელი მ. ბრინდიზი. მიმომხილველთა ცნობით, ასეთი ტალანტი კარგა ხანია არ გამოჩენილა არა მარტო არგენტინაში, არამედ, საერთოდ, სამხრეთ ამერიკაში.

უნეკაბიტაული კრიზისის გაშვო, რომელიც ინგლისიც მოიცავს, ამ ქვეყნის ფეხბურთის ფედერაციამ გადაწყვიტა დაარდვის ტრადიცია. აქამდე კალენდარული მატჩები შაბათ საღამოს იმართებოდა ხელოვნური განათებით. ახლა, ელექტროენერგიის დაზოგვის მიზნით, ფედერაცია აირჩევს მატჩები კვირაობით, დღისით დანიშნოს.

საპრიზო ალბომის მიღვა

მსოფლიო, 28 იანვარი. შეეციის ამ ქალაქის ყინულის სტადიონზე დამთავრდა ევროპის მოციგურავე ვაჟთა ჩემპიონატის მედიც 11 ქვეყნის — დიდი ბრიტანეთის, გერმანიის, იტალიის, ნორვეგიის, პოლონეთის, სსრ კავშირის, ფინეთის, შვეიცარიის, შვეციისა და პოლონდის უძლიერესი სპორტსმენები შონაწილობდნენ.
შეგებრების პირველ დღეს 500 მეტრი ყვავილეს სწრაფად გაიარა ნორვეგელმა ა. შიობრენდმა — 41,42. 5 კილომეტრზე რბოლა მოიგო პოლონელი მ. გან პელდენმა — 7,44,42. შეეცაბების მეორე დღეს წარმატებით იასპარეზა შვედმა ე. კლასენმა და 178,067 ქულით ჩვენი კონტინენტის ჩემპიონის სახელი მოიხვეჭა. II ოდგილი წილად გება შიობრენდს, III — გან პელდენს.
საბჭოთა სპორტსმენები კვლავ საპრიზო ალბომის მიღმა დარჩნენ. ი. კონდაკოვმა, ა. ციგანკოვმა და ა. გლადიმიროვმა შესაბამისად VIII, IX და XII ოდგილები დაიკავეს.

არაბიტარ ცაიბუნის
თერჯოლაში დამთავრდა მოსწავლეთა რაიონული სპორტაკადემიის პროგრამით გათვალისწინებული შეჯიბრებები კალენდარული შეჯიბრებების მიზნით. მათგანის ჩოგბურთისა და კვარტეტის კალენდარული ტურნირები ყველას აჯობა ჩხაბის საშუალო სკოლის კოლექტივმა. მათგანის ჩოგბურთელთა ასპარეზობა თერჯოლაში მოიგეს. ისინი უძლიერესნი იყვნენ კვარტეტში.
ა. ჩარაქიშვილი, თერჯოლის ფიზკულტურისა და სპორტის კომიტეტის თავმჯდომარე.

ველოსიპედისტთა საერთაშორისო კავშირის კონგრესზე

ჩემი სპორტული ჯილდოების კოლექციაში საბჭოთა ადგილი უკავია საერთაშორისო ველოსიპედისტთა კონგრესის სამსახურო მედალს, რომელიც 1966 წელს მივიღე გაზეთ „სტრეკის“ რედაქციის მეშვეობით.

ველოსიპედისტთა საერთაშორისო კავშირმა (უცი) თავის ყოველწლიურ კონგრესზე, ვენეციაში, შეგვამა გახული სპორტული სესიონის შედეგები. კონგრესის მუშაობაში მონაწილეობდა სამხრეთაღმოსავლეთის უცი-ს ვიცე-პრეზიდენტი ა. კუპრიანოვი (მოსკოვი), საერთაშორისო კომისიების — ო. სანტონინისა (ესტონეთი) და ამ სტრუქტურის ავტორის შემადგენლობით.

კონგრესს წინ უძღოდა ტექნიკური კომისიების, აგრეთვე, სამოყვარულო და პროფესიული ველოსიპედისტების საერთაშორისო ფედერაციების (ფიავი და ფისპი) სელექციონული კომიტეტების სხდომები, სადაც მომზადდა კონგრესზე დასამტკიცებელი ყველა საკითხი. აქ იყო მსჯელობა 1974 წელს ველოსიპედისტთა ტრეკზე და გზატკეცილზე ჩასატარებელ სამოყვარულო თუ პროფესიულ საერთაშორისო შეჯიბრებათა კალენდარზე, ცვლილებებზე მსოფლიო ჩემპიონატების რეგლამენტში, მორიგი მსოფლიო ჩემპიონატების ადგილებზე, სეზონის დიდი შეჯიბრებებისთვის საერთაშორისო კომისიისა შერჩევაზე. აქრატულად სადომინეო საშუალებებზე მიჩნეულ მედიკამენტებზე, ესპანეთში 1973 წელს გამართული მსოფლიო პირველობის შედეგებზე. მიიხილეს, აგრეთვე, კანადის ფედერაციის ინფორმაცია 1974 წლის მსოფლიო ჩემპიონატისთვის მზადებაზე.

მოეწყო ველოსიპედისტების ორგანიზატორთა საერთაშორისო ასოციაციის (აიოკაი) ვენერალური ასამბლეის სხდომა (ასოციაცია შექმნეს უკრაინის ტერიტორიაზე, რომელიც მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყანაში დიდ მრავალდღიან რბოლებს ატარებენ). აიოკის „სამოყვარულო“ სექციის პრეზიდენტად არჩეულია ს. ბოზლიჩინი („უკრაინის სექციის ტური“), ვიცე-პრეზიდენტად — მ. დიტრისი („აღმოსავლეთის ტური“), ვ. გოლუბიევსკი („მსოფლიოს ველოსიპედისტი“), ა. კეპალი („ალპების ტური“), შ. მიგელი („ავსტრიის ტური“); ვენერალური მდივანად — შ. მარშანი („სტრეკი და ლავინი“).

ასამბლეამ დაამტკიცა სია რბოლებისა, რომლებიც 1974 წელს აიოკის გარდასული პრეზიდენტის მითითებით ჩატარდება. ეს შეჯიბრებები დაყოფილია სამ კატეგორიად. უმაღლეს კატეგორიაში შედის „მსოფლიოს ველოსიპედისტი“ და „სტრეკი და ლავინი“, სადაც ერთიანულ ფედერაციებს პირველი ხუთი ადგილისთვის ერიცხებათ 10, 6, 4, 2 და 1 ქულა, თუ შეჯიბრებაში მონაწილეობს 12 უცხოური გუნდი მაინც. „ა“ კატეგორიაში შედის ალპების, მაროკოს, დიდი ბრიტანეთის, იტალიის, ავსტრიის, პოლონეთის, იუგოსლავიის, სლოვაკიის, გერმანიის და შვეიცარიის ტურები. აქ ერთიანულ ფედერაციებს პირველი ოთხი ადგილისთვის ერიცხებათ 5, 3, 2 და 1 ქულა შესაბამისად.

„ბ“ კატეგორიაში შედის ბოჰემიის, შოტლანდიისა და ბულგარეთის ტურები.

მოეწყო ველოსიპედისტების ორგანიზატორთა საერთაშორისო ასოციაციის (აიოკაი) ვენერალური ასამბლეის სხდომა (ასოციაცია შექმნეს უკრაინის ტერიტორიაზე, რომელიც მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყანაში დიდ მრავალდღიან რბოლებს ატარებენ). აიოკის „სამოყვარულო“ სექციის პრეზიდენტად არჩეულია ს. ბოზლიჩინი („უკრაინის სექციის ტური“), ვიცე-პრეზიდენტად — მ. დიტრისი („აღმოსავლეთის ტური“), ვ. გოლუბიევსკი („მსოფლიოს ველოსიპედისტი“), ა. კეპალი („ალპების ტური“), შ. მიგელი („ავსტრიის ტური“); ვენერალური მდივანად — შ. მარშანი („სტრეკი და ლავინი“).

ასამბლეამ დაამტკიცა სია რბოლებისა, რომლებიც 1974 წელს აიოკის გარდასული პრეზიდენტის მითითებით ჩატარდება. ეს შეჯიბრებები დაყოფილია სამ კატეგორიად. უმაღლეს კატეგორიაში შედის „მსოფლიოს ველოსიპედისტი“ და „სტრეკი და ლავინი“, სადაც ერთიანულ ფედერაციებს პირველი ხუთი ადგილისთვის ერიცხებათ 5, 3, 2 და 1 ქულა შესაბამისად.

მოეწყო ველოსიპედისტების ორგანიზატორთა საერთაშორისო ასოციაციის (აიოკაი) ვენერალური ასამბლეის სხდომა (ასოციაცია შექმნეს უკრაინის ტერიტორიაზე, რომელიც მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყანაში დიდ მრავალდღიან რბოლებს ატარებენ). აიოკის „სამოყვარულო“ სექციის პრეზიდენტად არჩეულია ს. ბოზლიჩინი („უკრაინის სექციის ტური“), ვიცე-პრეზიდენტად — მ. დიტრისი („აღმოსავლეთის ტური“), ვ. გოლუბიევსკი („მსოფლიოს ველოსიპედისტი“), ა. კეპალი („ალპების ტური“), შ. მიგელი („ავსტრიის ტური“); ვენერალური მდივანად — შ. მარშანი („სტრეკი და ლავინი“).

ასამბლეამ დაამტკიცა სია რბოლებისა, რომლებიც 1974 წელს აიოკის გარდასული პრეზიდენტის მითითებით ჩატარდება. ეს შეჯიბრებები დაყოფილია სამ კატეგორიად. უმაღლეს კატეგორიაში შედის „მსოფლიოს ველოსიპედისტი“ და „სტრეკი და ლავინი“, სადაც ერთიანულ ფედერაციებს პირველი ხუთი ადგილისთვის ერიცხებათ 5, 3, 2 და 1 ქულა შესაბამისად.

მოეწყო ველოსიპედისტების ორგანიზატორთა საერთაშორისო ასოციაციის (აიოკაი) ვენერალური ასამბლეის სხდომა (ასოციაცია შექმნეს უკრაინის ტერიტორიაზე, რომელიც მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყანაში დიდ მრავალდღიან რბოლებს ატარებენ). აიოკის „სამოყვარულო“ სექციის პრეზიდენტად არჩეულია ს. ბოზლიჩინი („უკრაინის სექციის ტური“), ვიცე-პრეზიდენტად — მ. დიტრისი („აღმოსავლეთის ტური“), ვ. გოლუბიევსკი („მსოფლიოს ველოსიპედისტი“), ა. კეპალი („ალპების ტური“), შ. მიგელი („ავსტრიის ტური“); ვენერალური მდივანად — შ. მარშანი („სტრეკი და ლავინი“).

ნი (3,2 და 1 ქულა პირველი სამი ადგილისთვის).

1973 წელს აიოკის გარდასული პრეზიდენტი სსრ კავშირის ველოსიპედისტთა ფედერაციის (31 ქულა). შემდეგ ადგილებზე არიან პოლონეთი, ჩეხოსლოვაკია (27-27 ქულა), პოლანდია (21), იტალია (13), უდრი (11), ავსტრია და საფრანგეთი (10-10).

უცი-ს კონგრესმა, რომელსაც მსოფლიოს ბევრი სხვადასხვა ქვეყნის დასახლებით 100 დელეგატი ესწრებოდა, მოისმინა გენერალური მდივანის მ. იველის მოხსენება სეზონის შედეგებზე, აგრეთვე, ფინანსური ანგარიში და 1974 წლის ბიუჯეტის საკითხი, რომელზეც ილაპარაკა გენერალურმა ხაზინადარმა მ. მუაზონმა (ბელგია).

უფლებამოსილების ვადის გასვლასთან დაკავშირებით მოეწყო უცი-ს პრეზიდენტისა და ვიცე-პრეზიდენტების არჩევნები. კენჭისყრა საჭირო არ გახდა, ვინაიდან ამ პოსტებზე ახალი კანდიდატურები არ წამოყვებნიათ. მორიგი ოთხი წლით პრეზიდენტად კვლავ დარჩა იტალიელი ადრიანო როდინი (იგი 74 წლისაა), ვიცე-პრეზიდენტად — ფრანგი ა. გეზიტი და ა. კუპრიანოვი.

1974 წლისთვის დამტკიცებულ საერთაშორისო შეჯიბრებათა ოფიციალურ კალენდარში მოყვარულებისთვის შეტანილია 47 კრისი, 38 შეჯიბრება ტრეკზე ველოსიპედით, რომლებიც გაიმართება 17 ქვეყანაში (აქედან სამი ტურნირი მოეწყობა საბჭოთა კავშირში: ტულისა და ტელინის დიდი პრიზების გათამაშება — 7 და 11 ივნისს, აგრეთვე, წყვილთა ექვსდღიანი რბოლები თბილისში — 14-19 თებერვლს) და 292 საგზატკეცილო ველოსიპედისტი — 34 ქვეყანაში. აქედან ერთი ასპარეზობა ჩატარდება საბჭოთა კავშირში (მინსკი, 20-23 მაისი). მსოფლიო ჩემპიონატი კრისში 24 თებერვალს მოეწყობა ესპანეთში, სან-სებასტიანის შემოგარენში (მოყვარულებისა და პროფესიონალებისთვის), ხოლო ტრეკზე და გზატკეცილზე შეჯიბრება — კანადაში (მონტრეალ, 15-24 აგვისტო) ასევე მოყვარულებისა და პროფესიონალებისთვის.

კონგრესმა დამტკიცა, სადა უნდა ჩატარდეს მსოფლიო ჩემპიონატები შემდეგ წლებში. მხალთადა, 1975 წელს კრისი მოეწყობა შვეიცარიაში, ხოლო ტრეკზე და გზატკეცილზე შეჯიბრება — ბელგიაში; 1976 წელს იტალიაში ჩატარდება მსოფლიო ჩემპიონატები ტრეკზე და გზატკეცილზე რბოლაში პროფესიონალებისა და ქალებისთვის, აგრეთვე, სალიდერო რბოლის მოყვარულებისთვის.

დანარჩენი სახეობებში მოყვარულეებისთვის მსოფლიო ჩემპიონატები არ ტარდება, ვინაიდან ისინი მონაწილეობას მიიღებენ მონრეალის ოლიმპიურ თამაშებში. 1974 წლიდან მსოფლიო ჩემპიონატებსა და ოლიმპიურ თამაშებში გამოდევნებით 4 კმ-ზე რბოლაში მოყვარულებისთვის შეტანილია ცვლილებები: თუ აქამდე მეთხუთმდღიანობისთვის 8 საუკეთესოს არჩევდნენ, ამერიიდან შემოღებულა მერვედღიანული სერებისთვის 16 საუკეთესოს შერჩევას პრინციპი.

1974 წელს ევროპის ჩემპიონატი ეუნიორებისთვის პოლონეთში მოეწყობა (3-6 ივლისს), ხოლო 1975 წელს ეს შეჯიბრება შვეიცარიაში ჩატარდება. სხვათა შორის, სხვა კონტინენტების ბევრმა ეროვნულმა ფედერაციამ შეიტანა თხოვნა, რომ ევროპის ეუნიორთა ჩემპიონატი მსოფლიო პირველობადა გადაკეთდეს. ეს საკითხი ფიავის კონგრესზე გადაწყვეტა ავსტრიაში.

უცი-მ დადებითად შეაფასა ესპანეთში ჩატარებული მსოფლიო ჩემპიონატი, თუმცა მისი ბევრი ნაკლიც აღინშნა. კერძოდ, ესპანეთის ველოსიპედის ფედერაციის ჯარიმა დაკისრების გამო, რომ შეჯიბრებისთვის გამოყოფილ ავტომანქანებზე გაკეთებული იყო სხვადასხვა სამოყვარულო ფირმის სარეკლამო წარწერები, რაც უცი-ს რეგლამენტის დარღვევად ითვლება. 1977 წელს ტარდება მსოფლიო ჩემპიონატი გზატკეცილსა და ტრეკზე ველოსიპედით. რეგისტრირებულია სამი კანდიდატურა: იაპონია, მგლისი და გფრ. ყველა ამ ქვეყანაში უკვე მიმდინარეობს მოსამზადებელი მუშაობა. იაპონიის ველოსიპედის ფედერაციამ 1973 წლის ოქტომბერ — ნოემბერში თავის ქვეყანაში მიიწვია უცი-ს სამი სელექციონერი მდგომარეობის გასაცნობად. ასეა ა. ევენიანა, ლ. პერუეტა და ჯ. პარინოლიმ ილაპარაკეს ამ სტრუქტურის შედეგებზე. მათ ძალიან მოსწონებიათ იაპონიის სპორტული ბაზრები და იქ ჩატარებული ღონისძიებები. ინგლისის ფედერაციამ წარმოადგინა

ნა მასალები, სარეკლამო ბროშულები, რუკები და სპორტულ ნაგებობათა სია ქალაქ ლიდისა, რომელსაც სურს 1977 წლის ჩემპიონატს უმასპინძლოს. აღნიშნული იყო სასტუმროებიც, სადაც მონაწილენი და ოფიციალური პირები დაბინავდებოდნენ. გფრ-ის ველოსიპედის ფედერაციამ, როგორც ჩანს, გადაწყვიტა, რომ იაპონიისა და ინგლისის კონკურენციას ვერ გაუწევდა. ამიტომ მან მოითხოვა პირობა, რომ, თუ 1977 წელს ვერ ჩატარდება პირველობის ჩატარების უფლებას, განაცხადი შეიტანოს 1978 წლისთვის.

კანადის დელეგაციამ კონგრესის მონაწილეებს უჩვენა პატარა ფილმი მონრეალზე. ფილმში გადაღებული იყო საგზატკეცილო რბოლის ტრასა, ახალი ტრეკის მშენებლობა, რომელიც 1973 წელს დაიწყო და 1974 წლის ივლისში დამთავრდება, აგრეთვე სხვა ნაგებობანი, სასტუმროები სპორტსმენებისა და მსაჯულებისთვის, უცი-ს ხელმძღვანელებისთვის. კონგრესის დამთავრების შემდეგ მონრეალის მერმა და კანადის ველოსიპედის ფედერაციის პრეზიდენტმა მიღება გამართეს ყველა დელეგატისთვის. სიტყვები წარმოთქვეს მონრეალის მერმა და უცი-ს პრეზიდენტმა. მიღების დამთავრების შემდეგ საბჭოთა დელეგაციამ უცი-ს პრეზიდენტი ა. როდინის გადასცა საჩუქრები, რომელთა შორის ქართული ყაზიყი იყო.

ოფიციალური სხდომების მსვლელობის დროს და სხდომებს შორისაც ბევრი საინტერესო შეხვედრა და საუბარი გვექონდა უცი-ს ცალკეულ მდივანებთან, ეროვნული ფედერაციების პრეზიდენტებთან. კერძოდ, ჩვენ სსრ კავშირის ველოსიპედის ფედერაციის დავალებით მოლაპარაკება გაუმართეთ საფრანგეთის, ალგირის, გფრ-ის, გდრ-ის, ჩეხოსლოვაკიის ფედერაციების პრეზიდენტებთან 1974 წლის ერთობლივ შეჯიბრებებზე. მაგალითად, გზატკეცილზე რბოლის საბჭოთა ოსტატები მარტში მონაწილეობას მიიღებენ „ანაბის ტურში“ (ალგირი), აპრილში გახვდნენ „სარტის წიგნი“ და „უოკლიუსის ტურში“ (საფრანგეთი), ხოლო მაისში მშვიდობის ველოსიპედის იასპარეზებენ. „სტრეკი და ლავინიში“ სამჭოთა სპორტსმენების მონაწილეობის საკითხი ჯერ გადაწყვეტილი არ არის. ამ რბოლის გენერა-

რედაქციის განცხადება

ალი — შრეზიერის მატჩის ირგვლივ

ნიუ იორკი, 29 იანვარი. გუშინ „მედისონ სკვერ გარდენში“ გამართა მუშაობა ალისა და ჯო ფრეზიერის განმეორებითი მატჩი. პროფესიული რინგის ამ ორი სუპერვარსკვლავის ბრძოლის შედეგს მოუთმენლად ელოდა მთელი მსოფლიო და ყველაზე მეტად — ამერიკის შეერთებული შტატები. ამ ქვეყნის პრესა, რადიო და ტელევიზიამ მოკრივთა სპორტული ბრძოლა დიდ სარეკლამო შოულ აქცია.

ხრეკებს მიმართავდა, რათა ჯერ აენახლარებინა კორპორაციის ანგარიშზე გადარიცხული თანხა და მერე საკუთარ შემოსავალზეც ეწარუნა.

ქველაზე ხელსაყრელ მდგომარეობაში, რა თქმა უნდა, აღმოჩნდნენ ისინი, ვინც ვაუკაცურად გაართვა თავი შავი შირის გამოცდას და სისხლის ფასად მოიპოვა ლეგს „მედისონ სკვერ გარდენში“ მოხვედრის უფლება. „ტომ რენე ინკორპორეშნმა“, რომელმაც დიდი ხნით ადრე იყიდა ამ მატჩის ტელეგადაცემების მონოპოლიური უფლება, რეპორტაჟების რთული და მრავალსაფეხურიანი სისტემა შექმნა იმ ანგარიშით, რომ რაც შეიძლება მეტი წვენი გამოეწერა ამ შოულად.

ერთი სიტყვით, ალი — ფრეზიერის ბრძოლა დაიდა ამერიკულ სარეკლამო ბიზნესის ყველა მეთოდისა და ხერხის უნაყოფო გამოყენებით.

მაგალითად, ნიუ იორკის მეზობლად, ქალაქ ვაშინგტონში — შეერთებული შტატების დედაქალაქში, ტელეგადაცემის მიღების უფლება მქონდა მხოლოდ ერთ კინოთეატრს, რომელიც მკიდრო კონტაქტშია „ინკორპორეშნთან“, ადგილი წარმოსადგენია, რა ფასს დააწესებდა კინოთეატრის აღმშენებელსა და მისი ბილეთები, რა

12 რაუნდის შემდეგ მატჩის არბიტრმა ტონი პოროუზმა გამარჯვების ინიშნა ჯედამართა მუშაობა ალის ხელი. მსოფლიოს ექსპერტების დიდი ხნის ნატვრა აუსრულდა. მან, ჯერ ერთი, რეგან-ში აიღო 1971 წლის 8 მარტის დამარცხებისთვის და შემდეგ, მილო ფორმალური უფლება, რომ გამომწვევტ ბრძოლაში გამოეწვიოს მსოფლიოს აბსოლუტური ჩემპიონი ჯორჯ ფორმენი.

ბრძოლა მართლაც უადრესად მძაფრი იყო, მეტოქეები კი — დირსულნი. მაგრამ მსაჯებს გამარჯვებულის გამოვლენა არ გასჭირვებიათ. № 1 მსაჯმა შვიდ რაუნდში გამარჯვება ალის მიაკუთვინა, ოთხში — ფრეზიერს, ერთ რაუნდში კი, მისი აზრით, მეტოქეობა მალეები თანაბარი იყო. № 2 მსა-

ქის აზრით, ალიმ მოიგო 8 რაუნდი, ფრეზიერმა — 4. არბიტრმა ტონი პოროუზმა ალის სასარგებლოდ 8 რაუნდი დაასახელა, ფრეზიერის სასარგებლოდ — 5. ერთ რაუნდში მან ფრე აღნიშნა.

იმევე არბიტრის აზრით, ალის გამარჯვება მოუტანა სწორმა ტაქტიკამ, რაც დისტანციურ ბრძოლაში გამოიხატა. „სამარისი იყო — თქვა მატჩის შემდეგ პოროუზმა, — ალის ფრეზიერისთვის ახლოს ბრძოლის საშუალებად მიეცა, რომ სურათი მეკუთრად შეიცვლებოდა. 8 წლის წინათ ალის აკლდა სისწრაფე და ამის გამო ვერ დააღწია თავი ახლოს ბრძოლას, ახლა კი იგი ბრწყინვალედ მუშაობდა დისტანციიდან.“

გამოწვევს თუ არა გუშინდელ მატჩში გამარჯვებულ მსოფლიო ჩემპიონს, ცნობილი გახდება ახლო მომავალში.

რედაქტორის მოადგილე ჯ. ჯაფარიძე.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ფიზკულტურისა და სპორტის კომიტეტი, რესპუბლიკის ჯალალის ფედერაციის პრეზიდიუმი და გაზეთ „სტრეკის“ რედაქცია იუწყებიან

ტერმინალ სევერისის ქ. გაფრინდაშვილის

გარდაცვალებას და თანაუგრძნობენ განსვენებულის ოჯახს.

სახალისო ანგარიშის ავტო

მოკლედ

- ამსტარდამი.** პოლანდიის ნაკრების მთავარ მწვრთნელ ფადრანცის თანამშემწედ აღიწინა ბარსელონისა და ყოფილი მწვრთნელი, ცნობილი დასავლეთურმა ხელი სპეციალისტი მიკელსი. იგი ამ რაუნდებში უცი-ს წინ ამსტარდამის „აიქსის“ წევრნიდა.
- მარშანი.** როგორც პოლონეთის ნაკრების ხელმძღვანელობამ განაცხადა, 24 თებერვალს გუდლი - ქ. ფლორენციაში ითამაშებს იტალიის I ლიგის ცნობილ კლუბ „ფიორენტინასთან“.
- გუპარდისი.** რუმინეთის № 1 ფეხბურთელ მიჩენე-ულა ი. დუმიტრუ. მომდევნო ადგილებზე არიან ქ. დინუ და ნ. დობრინი.
- ციურისი.** მას შემდეგ რაც ფიფას წევრად მიიღეს ორი ახალი ფედერაცია — ბანგლადეში და ლიბერია, ფეხბურთის საერთაშორისო ფედერაციის წევრთა რაოდენობა 142-მდე გაიზარდა.